

DIEVEN EN MOORDENAARS

U wist het wellicht nog niet, maar onze vereniging heeft een zeker crimineel gehalte. Tijdens excursies word ik regelmatig door toevallige passanten vermanend toegesproken als ik een geplukt paddenstoeltje zorgzaam in een doosje wil stoppen. Soms zijn dat educatieve terechtwijzingen in de trant van: "U moet die paddenstoelen laten staan, want ze zijn nuttig in het bos" of, wat assertiever: "Hé daar! Afblijven! Laat anderen er ook van genieten". Vaker word ik regelrecht uitgemaakt voor paddenstoelendief en één maal ben ik uitgescholden voor zwamverkrachter. U ziet, dat gaat de verkeerde kant op.

Maar het kan erger. Een paar jaar terug was ik bij de Westerplas op Schiermonnikoog bezig een aardige foto te arrangeren van de Verblekende wasplaat die in deze schrale duinweide bij honderden groeide. Ik had één paddenstoeltje geplukt en op zijn zijkant gelegd, zodat de onderkant met dooiergele aflopende lamellen goed te zien was. Dat was een voorbijganger niet ontgaan. "Paddenstoelenmoordenaar!!!", beet hij mij toe. Aan zijn toegeknepen ogen in een rood aangelopen gezicht viel te zien dat er met hem niet te spotten viel. Ik deed een zwakke poging om mijn daad te rechtvaardigen, maar de man vervolgde zijn tocht met straffe tred. Met moordenaars discussieert men immers niet.

Sinds de IVN-campagnes tegen het plukken van paddenstoelen in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw is het respect voor paddenstoelen kennelijk goed verankerd in het Nederlandse collectieve bewustzijn. Het heeft ertoe geleid dat binnen mycologische kringen het traditionele paddenstoelenmandje taboe geworden is, al is dat voor grote vruchtlichamen beslist het beste vervoermiddel. Schielijk plukken en ongezien in een doosje stoppen, dat is nu ons credo.

De laatste jaren is er sprake van enige normvervaging, maar dat wordt vooral toegeschreven aan buitenlanders. Polen bijvoorbeeld, die in hun land zijn grootgebracht met het idee dat oogsten van wilde paddenstoelen een leuke hobby is en soms een aardige bijverdienste. Ze verbazen zich hier over de prachtige boleten die wij in bossen en bermten laten weggroten en ontfemen zich er met graagte over.

Het algehele respect voor De Paddenstoel heeft z'n positieve kanten. In onze bossen staan gelukkig heel wat paddenstoelen, ondanks de hoge recreatiedruk. Slechts zelden worden paddenstoelen moedwillig omgeschopt of vernield. Wat dat betreft is een gemiddeld bushokje vandaalgevoeliger. En inmiddels vervaardigd van vandaalbestendige materialen. Dat kun je van paddenstoelen niet zeggen, enkele stoere boomzwammen als de Tonderzwam daargelaten.

Mycologisch vandalisme komt soms uit onverwachte hoek. In mijn woonplaats Beilen is het enige aardige bouwwerk de oude kerk aan het einde van een lange, statige beukenlaan. De afgelopen dertig jaar groeiden er nauwelijks paddenstoelen, maar in de natte augustus van vorig jaar stond het er plotseling vol met eekhoorntjesbrood, heksenboleten en ander schoons. Veel wandelaars genoten van de vroege herfstpracht en iedereen liet de paddenstoelen ongemoeid. Zo niet de groendienst van de gemeente, die de anderhalve grasspriet zonodig moest maaien. De laan lag bezaaid met brokstukken van paddenstoelen.

Als ik een paddenstoelenmoordenaar ben, dan is dit optreden van de overheid welhaast mycologische genocide!

DOOR EEF ARNOLDS